

TUMO-PETÄ | Makar Evsejev. Ěrzän jovkst

Úlneš vejke süpav ěrzä. Lemeze sonžě Petä, prozvanijazo Tumo. Son kíngak ěž žalä, ansäk jarmak taštaš. Vest Tumo-Petä moli vele jutkova. Druk sonžě jarmakonzo jomast. Karmaš jarmakneň vešneme. Vešneš, vešneš — ězińze mue. Ozaš šočko lanks i karmaš avardeme. Avarć, avarć — matedevš. Koda son syrgojš, molš vaksozonzo cöryne i meri:

— Mejš, pokštäj, avardät?

— Ěh, cörynem, jarmakon jomavtyń!

— Lamolť?

— Komšvetee celkovej!

— Ěh, lamo! — Pokštäj, znäro maksat, mon musyń jarmakot!

— Hoť znäro maksan, cörynem, ansäk mui!

— Petak vešan — maksat?

— Maksan, cörynem, sede lamo maksan, ansäk mui!

Cöryneš tuš čiež jarmakneň vešneme. Muińze, čijš Petäneň i maksyńze.

— Nu, pokštäj, davaj petak!

— Ěh, cörynem, arast petakneň, apak polavt ičšo jarmakneň!

— Znärdo makssak?

— Sak nedlästo, maksan teť!

Cöryneš tuš kudov, Petä arsi ěš pačkanzo: „Mon te cörynenť manäsa, tyk manäsa!”

Nedlästo saš cöryneš i petak veši.

— Arast jarmakon, meri Petä, isäk ramiń čufkat!

— A znärdo úlme karmit?



— Sak sy nedlästo!

— Nu, moli!

„Ačšek”, arsi Petä, koda tuś cöryneś: „mon te ějkakšont’ istä manäsa, son lotki moń kudos jakamodo!”

Nedlästo tago sy cöryneś. Petä sede kurok mats valks i praś, buto čavovś.

— Koso Petä pokštäs, babaj? — kevkstize cöryneś kozäjkanđo.

— Son a mats-li čavovś? Adäka vansyneĳ! — merś babaś.

Tuś vanmonđo. Petä a kuvsijak — prok kuloź.

Cöryneś sajs kelme veđ vedra dy valyze langozonzo.

„Aj” pižakać Tumo Petä i stäs.

— Davaj petakom! — pižakać tenžě cöryneś.

— Araś nej, pežeť araś! — božaś Petä.

— Znārđo karmi uleme?

— Sy nedlästo!

— Nu, moli, san sy nedlästo? — merś cöryneś dy tuś.

„Ot kodamo!” — arsi Petä — „a javtavi! Nu mon jala teke manäsať sonžě!”

Sy nedlästeń anukstaś Petä kando-last i kulomo odüžat. Nedlästont’ mać kando-lastněń pots, purnavć babat i lajšiť ěšnėnzě.

— Koso Petä pokštäs? — kevstińze cöryneś babatneń.

— Ęli a nesak koso? — kuloś! — meri Petäń kozejkazo.

— Kuloś?! — pižakać cöryneś, — alkuks kuloś?

— Kuloś, kuloś!



— Mon ino svečine sajan kisěnzě!

Sajs lavkasto petakto sveča, kurvastize i mołś vaksozonzo. Saize svečanń i sudozondo tokavtyze. Koda kirnävty Petä kando-lastněń potsto mastorov i pižakać:

— Tyń mesť istä tejnitädo? Vese sudom picevs!

— Pokštäj, davaj petakom! — pižakać cöryneś.

— Ospodi! ton moń jala a kacamak!

— A kattan, a kattan, pokštäj! Koť mesť tejnek, davaj petakom!

— Nu, moli, sy nedlästo sak!

Cöryneś tuś.

„Ačšek” — meri Petä — „mon jala teke a maksat petakosť!”

Saś se nedläškak. Tumo-Petä tago oršaś kulomo odüžat i mać kando-laz pots. Kandyž sonzě cerkuvas.

Saś cöryneś.

— Koso pokštäm? — kevkstize kozäjkanzo.

— Son kuloś, i miń uś kandynek sonzě ceřkuvas!

— Ceřkuvas kandynk uś?!

— Da, ceřkuvas.

— Mon molän tov!

Cöryneś mołś ceřkuvas, stäs ugołněś i ačši, — uči ve.

Saś ve. Sovasť veť cerkuvante rozbojnikt i karmasť ikonostasont sintreme.

Cöryneś koda pižakady! Razbojnikne koda tuiť čieme. Tumo-Petä koda sti kando lastněń potsto kulomoń odüžatneń ěsně.



Razbojnikne neiž sonzě dy sede-jak pek čiež tust.

Tumo-Petä kapoc razbojnikneń prästo šapka i kirđi ějsnědě.

— Pokštäj, davaj petakost! — pižakać cöryneś.

— Na, na, ino! — jortyze tenenzě razbojnikneń šapkant i tuś ceřkuvastont.

*Makar Evsejev. Ęřzäh jovkst // Purnyhze M.E. Evsejev — Moskva: SSSR-ěň
Narotněň centralnoj izdatelstvaś, 1928*

